

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

The Influent Factors toward Academic Achievement among Middle-school Students

นันทวดี ทองอ่อน, มฤษฎ์ แก้วจินดา*

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สองกลุ่ม (นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับท้ายและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต้น) ในปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนประจำจังหวัดแห่งหนึ่งในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 300 คน ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามโดยการคำนวณกลุ่มตัวอย่างจากสูตรการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบทราบจำนวนประชากรโดยกำหนดความเชื่อมั่นที่ 95% ของ Yamane (1967) มีเกณฑ์ในการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน และวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยใช้สถิติ Independent sample t-test

ผลการวิจัย พบว่า อิทธิพลจากปัจจัยด้านผู้เรียน ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มในทุกด้าน และเมื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักเรียนทั้งสองกลุ่มถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียนและด้านครอบครัวมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : ปัจจัย/ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ABSTRACT

This research study wants to compare the influent factors toward academic achievement between a group of top class middle-school students and a group of students with their low academic achievement. Those influent factors are related to students themselves, family, and school environment. This study is a survey research. The participants were 300 middle-school students from a provincial school in Sisaket province. Researcher selected the sample purposefully (calculating the sample size by determining the 95% confidence level of Yamane (1967). The descriptive of data included frequency, mean, standard deviation, and percentage. Data analysis was utilized by the Independent sample t-test. The findings were the influent factors, related to students, their families, and their school environment, effected to their academic achievement in both groups.

*อาจารย์ที่ปรึกษา

The results of comparison between both groups showed that there were difference statistical significantly between them in the factors related to students and their families. This study found a little difference between them in the factors related to school environment, without statistical significance.

Keywords: Factors/ Academic achievement

บทนำ

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ เพราะถือว่าเป็นรากฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ การศึกษาในยุคปัจจุบันได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโลก และในด้านการศึกษานั้นได้มีการขยายขอบเขตการเรียนรู้ไปอย่างกว้างขวาง ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, น.5)

คุณภาพการศึกษาในประเทศไทยนั้น ประเทศไทยลงทุนด้านการศึกษามาก แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของไทยต่ำและลดต่ำลงเรื่อยๆ รวมทั้งมีอัตราการออกจากการเรียนในช่วงมัธยมศึกษาสูง อย่างไรก็ตามยังมีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเป็นชาวอยู่บ่อยๆ แต่ก็เป็นส่วนน้อยมาก แสดงว่า ระบบการศึกษาของประเทศไทยมีทั้งส่วนที่มีคุณภาพต่ำและส่วนที่มีคุณภาพสูงถึงสูงมาก ซึ่งสิ่งเหล่านี้สะท้อนภาพความไม่เป็นธรรมในสังคมด้านการศึกษา (วิจารณ์ พานิช, 2555, น.3) ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงมีความสำคัญ เนื่องจากเป็นตัวดัชนีชี้วัดคุณภาพของการศึกษาและสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพและระดับความสามารถของผู้เรียนในด้านของทักษะ ความรู้ ความสามารถและความเข้าใจในสิ่งที่เรียนและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้และเปลี่ยนเป็นพฤติกรรมเพื่อพัฒนาตนเองและประเทศชาติได้ ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี มักเป็นที่ต้องการของหน่วยงาน รวมถึงการมีโอกาสดีในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นด้วย (ประณต คำนิม, 2557, น.61) นอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังมีความสำคัญในด้านของการกำหนดพฤติกรรมของผู้เรียน โดยทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Bloom (1976 อ้างใน เพ็ญพร ปุกหุด, 2558, น.55) กล่าวว่า การเรียนการสอนที่จะประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและสอดคล้องสิ่งที่ตั้งมอยู่ตลอดเวลา จะทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และจากการศึกษาพบว่า บุคคลที่มีความต้องการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีนั้นย่อมมีพฤติกรรมที่เอาใจใส่ต่อการเรียนและความพยายามที่จะศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จและได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

โดยธรรมชาติของนักเรียนในห้องเรียนมักพบว่ามีนักเรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคล ในห้องเรียนหนึ่งๆ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อันจะเป็นแนวทางให้ผู้ปกครอง ครู โรงเรียน รวมถึงนักเรียนได้ใช้ประโยชน์จากการวิจัยครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับท้ายและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต้น ในปัจจัยด้านผู้เรียนปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยด้านผู้เรียนที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับท้ายและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต้น
2. ปัจจัยด้านครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับท้ายและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต้น
3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับท้ายและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนประจำจังหวัดแห่งหนึ่ง ในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 1,179 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนประจำจังหวัดแห่งหนึ่งในจังหวัดศรีสะเกษ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับท้ายและระดับต้น ในแต่ละระดับชั้น (มัธยมศึกษาปีที่ 1–3) ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามโดยวิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 300 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แบบสอบถามมี 5 ตอน โดยมีข้อคำถามทั้งหมด 74 ข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับชั้น คณะแผนกเฉลี่ยสะสมในการศึกษาที่ผ่านมา สถานภาพของบิดา-มารดา และบุคคลที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วยในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในปัจจัยด้านผู้เรียน จำนวน 22 ข้อ ได้แก่ ด้านความรู้พื้นฐานเดิม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน นิสัยในการเรียนและการเรียนพิเศษ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในปัจจัยด้านครอบครัว รวมจำนวน 11 ข้อ ได้แก่ ด้านสัมพันธภาพภายในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู และความคาดหวังของครอบครัว

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน จำนวน 32 ข้อ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หลักสูตรการสอน ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน พฤติกรรมการสอนของครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 3 ข้อ ในลักษณะของการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้านผู้เรียน ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาและสถิติอนุมานในการวิเคราะห์ มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. สถิติพรรณนา คือ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเพื่อตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นคือ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผลการตอบแบบสอบถามใช้การคำนวณค่าสถิติพื้นฐาน โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่ามัธยฐาน
2. สถิติอนุมาน คือ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สองกลุ่ม ในปัจจัยด้านผู้เรียนปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยใช้สถิติทดสอบ U (The Mann-Whitney U Test)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับท้าย เป็นเพศชาย ร้อยละ 66.7 เพศหญิงร้อยละ 33.3 และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต้น เป็นเพศชายร้อยละ 27.3 เพศหญิงร้อยละ 72.7

2. ผลการศึกษาปัจจัย 3 ด้าน (ด้านผู้เรียน ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน) จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในกลุ่มระดับท้ายและในกลุ่มระดับต้นดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน และศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มระดับท้ายและในกลุ่มระดับต้น โดยรวมทุกด้าน

ปัจจัย	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				t	p	Mean Difference	95% Confidence	
	ระดับท้าย		ระดับต้น					Interval of the	
	(n=150)		(n=150)					Difference	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.				Lower	Upper
ด้านผู้เรียน	2.80	.32	3.07	.33	-7.18	.000*	-.269	-.343	-.196
ด้านครอบครัว	3.15	.41	3.31	.30	-3.80	.000*	-.156	-.236	-.075
ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน	2.94	.45	2.95	.35	-.14	.890	-.006	-.098	.086
รวม	2.96	.33	3.11	.26					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน และศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับท้ายและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต้น พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับท้าย มีคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามทั้ง 3 ด้าน มีค่า $\bar{X}=2.96$, S.D.= .33 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับต้น มีคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามทั้ง 3 ด้าน มีค่า $\bar{X}=3.11$, S.D.=.26 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1) **ด้านผู้เรียน** แบบสอบถามปัจจัยด้านผู้เรียนสำหรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับท้ายมีค่า $\bar{X}=2.80$, S.D.=.32 อยู่ในระดับมากและแบบสอบถามด้านผู้เรียนสำหรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต้นมีค่า $\bar{X}=3.07$, S.D.=.33 อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับท้ายและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต้น พบว่า มีค่า $t=-7.18$ ค่า $p=.000$ และ 95% CI: -.343 ถึง -.196 จึงสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับท้ายและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต้น ในปัจจัยด้านผู้เรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2) **ด้านครอบครัว** แบบสอบถามปัจจัยด้านครอบครัวสำหรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับท้ายมีค่า $\bar{X}=3.15$, S.D.=.41 อยู่ในระดับมากที่สุด และแบบสอบถามด้านครอบครัวสำหรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อยู่ในระดับต้น มีค่า $\bar{X}=3.31$, S.D.=.30 อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับท้ายและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต้น พบว่ามีค่า $t = -3.80$ ค่า $p = .000$ และ 95% CI: $-.236$ ถึง $-.075$ จึงสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับท้ายและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต้น ในปัจจัยด้านครอบครัวมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3) **ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน** แบบสอบถามปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนสำหรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับท้ายมีค่า $\bar{X}=2.94$, S.D.=.45 อยู่ในระดับมาก และแบบสอบถามด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนสำหรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต้น มีค่า $\bar{X}=2.95$, S.D.=.35 อยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับท้ายและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต้น พบว่ามีค่า $t = -.14$ ค่า $p = .890$ และ 95% CI: $-.098$ ถึง $.086$ จึงสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับท้ายและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต้น ในปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการจัดเรียงอันดับปัจจัยของนักเรียนที่มีต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า

ปัจจัยด้านผู้เรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับท้ายร้อยละ 45.3 ให้ความสำคัญด้านความรู้พื้นฐานเดิมมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต้น ร้อยละ 33.3 ให้ความสำคัญด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากที่สุดเป็นอันดับ 1

ปัจจัยด้านครอบครัว นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับท้าย ร้อยละ 54.0 ให้ความสำคัญด้านอบรมเลี้ยงดูมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ร้อยละ 54.0 ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต้น ร้อยละ 42.0 ให้ความสำคัญด้านกรอบอบรมเลี้ยงดูมากที่สุดเป็นอันดับ 1

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับท้าย ร้อยละ 42.7 ให้ความสำคัญด้านหลักสูตรการสอนมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต้น ร้อยละ 38.0 ให้ความสำคัญด้านหลักสูตรการสอนมากที่สุดเป็นอันดับ 1

สรุปผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นที่พบในสถานศึกษาตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของงานวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

1. **ปัจจัยด้านผู้เรียน** การสำรวจปัจจัยด้านผู้เรียน พบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามปัจจัยด้านผู้เรียนอยู่ในระดับมาก และปัจจัยด้านผู้เรียนนั้นมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มในลักษณะที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน เมื่อแยกตามการจัดอันดับความสำคัญในปัจจัยด้านผู้เรียนของนักเรียนสองกลุ่ม พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มระดับท้ายให้ความสำคัญในปัจจัยด้านความรู้พื้นฐานเดิมและนิสัยในการเรียนมากที่สุด ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มระดับต้นให้ความสำคัญในปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความรู้พื้นฐานเดิม และนิสัยในการเรียนมากที่สุด เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักเรียนแล้ว พบว่า เหตุผลที่นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องความรู้พื้นฐานเดิม เพราะความรู้พื้นฐานเดิมสามารถนำมาต่อยอดในบทเรียนต่อไปได้ ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น และถ้าหากมีความรู้เดิมที่ถูกต้องและชัดเจน ก็จะส่งผลให้เรียนรู้อย่างเข้าใจและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร ทิมโพธิ์กลาง (2558, น.55) ก่อน

หน้าที่พบว่า ความรู้พื้นฐานเดิมมีความจำเป็นต่อการเรียนเรื่องใหม่ การที่มีความรู้พื้นฐานเดิมอยู่มากจะเป็นฐานสำคัญช่วยในการเรียนรู้ได้มากขึ้น สามารถเอาความรู้เดิมมาเป็นพื้นฐานเพื่อต่อยอดความรู้ใหม่

จากการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนพบว่า ปัจจัยด้านเจตคติในการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้นักเรียนมีความต้องการที่จะเรียนรู้ มีความคิด ความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับการเรียน เมื่อพิจารณาข้อมูลจากการสำรวจนักเรียนให้เหตุผลว่า การที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีนั้น ต้องเริ่มจากความชอบและความสนใจ จึงจะทำให้เกิดความตั้งใจเรียนและเรียนอย่างมีความสุข ทำให้สามารถเรียนรู้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้าของ เยาวลักษณ์ ศรีสุนนท์ (2552, น.212) ที่พบว่า การที่มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน นักเรียนจะมีความสนใจในการเรียน พร้อมทั้งเอาใจใส่และค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ จึงจะทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีและประสบความสำเร็จในการเรียน และนอกจากเจตคติที่ดีต่อการเรียนที่มีส่วนช่วยที่ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนแล้ว การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก็มีความสำคัญ เพราะการเรียนต้องมีจุดหมาย จากการสำรวจข้อมูลพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีการตั้งเป้าหมายในการเรียน ต้องการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีความตั้งใจ จึงทำให้เกิดแรงจูงใจภายในที่ผลักดันให้นักเรียนมีความพยายาม มีความอดทน รวมทั้งการวางแผนเพื่อที่จะไปสู่เป้าหมายที่ตนเองตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้าของสุจิตรา เถาว์โท (2555, น.119) ที่พบว่า แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ถ้านักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนสูงย่อมทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นด้วย พฤติกรรมในการเรียนที่ดีเกิดจากการฝึกฝนและการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอถึงความพึงพอใจในการเรียน จากการสำรวจข้อมูลพบว่า นิสัยในการเรียนมีความสำคัญต่อการเรียนเพราะเป็นพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติเพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี คือ การตั้งใจเรียน สนใจในสิ่งที่ครูสอน วางแผนในการเรียนและปฏิบัติตามแผนที่ตนวางไว้อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้าของพวงผกา คันธรัตน์ (2541, น.41) ที่พบว่า นักเรียนที่มีเทคนิคในการเรียนที่ดี ต้องมีการเตรียมพร้อมเรื่องการเรียน เข้าห้องเรียนก่อนเวลาและสม่ำเสมอ เตรียมอุปกรณ์การเรียน ทบทวนบทเรียนอยู่เป็นประจำจึงส่งผลให้มีผลการเรียนที่ดีได้ ในปัจจุบันนักเรียนให้ความสำคัญต่อการเรียนพิเศษเป็นอย่างมาก โดยมีความเห็นว่า การเรียนพิเศษนั้นได้รับความรู้เพิ่มเติมนอกจากห้องเรียน เป็นการเรียนพิเศษล่วงหน้าที่ทำให้ได้รับความรู้แล้ว และยังเป็นการทบทวนความรู้พื้นฐานในการเรียนในห้องเรียนได้อีกด้วย ทำให้เมื่อมาเข้าเรียนในห้องเรียนแล้วสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น และทำความเข้าใจกับบทเรียนได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ สิลารัตน์ (2545, น.89-90) ที่พบว่า การเรียนพิเศษช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีและมีส่วนสำคัญที่ทำให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ตนเองให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเป็นการสอบแข่งขันและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตนเองให้สูงขึ้น

2. ปัจจัยด้านครอบครัว การสำรวจปัจจัยด้านครอบครัว พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ในลักษณะที่แตกต่างกัน โดยด้านสัมพันธภาพภายในครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดูเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านความคาดหวังของครอบครัวมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต้นมีคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามปัจจัยด้านครอบครัวอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับท้ายที่มีคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถาม ปัจจัยด้านครอบครัวอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกตามการจัดอันดับความสำคัญในปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนสองกลุ่ม พบว่านักเรียนให้ความสำคัญในปัจจัยด้านครอบครัวในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน คือ ด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และด้านความคาดหวังของครอบครัว แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดสถานภาพของบิดา-มารดาและบุคคลที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วยในปัจจุบัน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต้นอาศัยอยู่กับบิดา-มารดา มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับท้ายและจากข้อมูลที่นักเรียนแสดงความคิดเห็นนั้นพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มเห็นถึงความสำคัญของปัจจัยด้านครอบครัวว่ามีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เนื่องจาก

ครอบครัวเป็นสถาบันหลักและมีความสำคัญอย่างมากต่อนักเรียน เพราะบทบาทของครอบครัวมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาศักยภาพให้กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยนักเรียนมีความเห็นว่า สัมพันธภาพภายในครอบครัวนั้นสำคัญกับการเรียน เพราะจะทำให้มีความสุข เข้าใจซึ่งกันและกัน เมื่อมีปัญหาที่สามารถปรึกษากับคนในครอบครัวได้ ทำให้มีกำลังใจในการเรียน อีกทั้งการอบรมเลี้ยงดูที่ปลูกฝังลักษณะนิสัยในการเรียน ให้มีความขยันหมั่นเพียรและสนับสนุนในเรื่องของการเรียนอย่างเต็มที่จึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี แต่ทั้งงานวิจัยที่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยดังที่ สรายุทธ เพ็ชรซีก (2552, น.106) พบว่าสัมพันธภาพภายในครอบครัวไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งอภิปรายได้ว่า ในปัจจุบันบิดา-มารดามิบทบาทหน้าที่ในการรับผิดชอบในหน้าที่การงานและมีภารกิจในการหาเลี้ยงครอบครัว จึงทำให้บิดาและมารดา ไม่มีเวลาในการอบรมดูแลหรือเอาใจใส่กับนักเรียนเท่าที่ควร ซึ่งนักเรียนนั้นก็สามารถเข้าใจและยอมรับในสัมพันธภาพของครอบครัวได้ เพราะทุกคนภายในครอบครัว ก็มีบทบาทหน้าที่ของตนเองแตกต่างกันออกไป ดังนั้นความสัมพันธ์ภายในครอบครัว จึงไม่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สำหรับด้านความคาดหวังของครอบครัว พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับท้าย และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต้นมีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ข้อมูลจากการสำรวจพบว่า ด้านความคาดหวังของครอบครัวนั้น มีส่วนที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพราะครอบครัวต้องการให้นักเรียนมีอนาคตที่ดี จากการพิจารณาความคิดเห็นของนักเรียนส่วนใหญ่ พบว่า นักเรียนมีความกังวลต่อความคาดหวังของครอบครัว เพราะครอบครัวตั้งเป้าหมายและกำหนดอาชีพในอนาคตให้แก่ นักเรียน สิ่งเหล่านี้ทำให้นักเรียนเกิดความคับข้องใจและมีความกดดัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้านี้ของ ปรีติพิทย์ บุญคง (2546, น.79) ที่พบว่า นักเรียนมีการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองด้านการศึกษามีผลทำให้นักเรียนเกิดความพยายามในการศึกษาหาความรู้เพื่อให้ตนเองประสบผลสำเร็จตามที่คุณปกครองต้องการ

3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน การสำรวจปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน พบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนอยู่ในระดับมาก และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนนั้นมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มในลักษณะที่แตกต่างกันอย่างไม่น่าสำคัญทางสถิติ เมื่อแยกตามการจัดอันดับความสำคัญในปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มจากการสำรวจการจัดเรียงอันดับความสำคัญพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มให้ความสำคัญในด้านหลักสูตรและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตรการสอนเป็นอย่างมาก นักเรียนมีความเห็นว่า หลักสูตรการสอนนั้นต้องมีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ควรมีเนื้อหาที่ทันสมัยและมีความชัดเจนทั้งด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาระบวนการคิด เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องและเข้าใจง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญา กันเกิด (2558, น.225) และนคร เหมนาค (2555, น.39-41) ที่ศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านหลักสูตรการสอนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพราะสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ทุกประเด็น หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญของการจัดการศึกษาเป็นสิ่งที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้สำหรับทางด้านผู้บริหารโรงเรียนและทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความเห็นว่า การที่โรงเรียนมีทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน เช่น แหล่งความรู้ ข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศหรือสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมนั้นทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึง สะดวกสบายและสามารถเข้าใจการเรียนได้ง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นคร เหมนาค (2555, น.39-41) ที่พบว่า ด้านทรัพยากรการเรียนการสอน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพราะทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนเป็นแรงจูงใจที่ส่งผลต่อความต้องการศึกษาของผู้เรียน เช่นเดียวกับผู้บริหารโรงเรียน เพราะนักเรียนรับรู้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาโรงเรียนในทุกด้าน โดยนักเรียนมีความเห็นว่า การที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีนั้น ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจและมีส่วนสำคัญในการเป็นผู้พัฒนาหลักสูตรและการสอน เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้อง

กับงานวิจัยของปัญญา กันเกตุ (2558, น.225–226) และสุรวิทย์ พลมณี (2558, น.64) ที่ศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการเรียนการสอนเนื่องมาจากกระบวนการบริหารจัดการและภาวะผู้นำของผู้บริหารที่สามารถ ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม และพัฒนาให้บุคลากร ครู และนักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ นอกจากเรื่องสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนแล้ว สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับครูและเพื่อนก็มีส่วนสำคัญอย่างมาก จากการ สืบหาข้อมูลทางด้านของครูผู้สอน พบว่า ปัจจัยด้านพฤติกรรมการสอนของครูและสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ทั้งสองด้านนี้มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เมื่อพิจารณารายละเอียดของข้อมูล พบว่าครูมีอิทธิพลอย่าง มากในการเรียน เพราะครูมีบทบาทหน้าที่ในการถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ นักเรียน ดังนั้น พฤติกรรมของครูจึงมีความสำคัญ ต่อการเรียนรู้ โดยนักเรียนให้ความเห็นว่า ครูควรมีบุคลิกภาพที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส สอนให้นักเรียนได้พัฒนากระบวนการ ทางความคิดและเข้าใจเนื้อหา สอดคล้องกับงานวิจัยของบุศรินทร์ มังกรแก้ว (2553, น.59) ที่พบว่า การสอนของครูมีผล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ครูที่ตั้งใจสอน มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ มีสื่อการสอนจะให้นักเรียนสนใจที่จะ เรียน นอกจากพฤติกรรมการสอนของครูแล้วยังพบว่าสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูก็มีความสำคัญที่ให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ เพราะนักเรียนให้ความเห็นว่า ในการเรียนนั้นถ้านักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับครู ครูเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้แสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน จะทำให้นักเรียนและครูเกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ซึ่งมีผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา ผลรัตน์ไพบูลย์ (2550, น.116) ที่พบว่า ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างครูกับนักเรียน จะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีมากยิ่งขึ้น ครูและนักเรียนเมื่อมีความสัมพันธ์กันมากเท่าใด นักเรียนจะสามารถพัฒนา ความสามารถในการเรียนรู้ให้ถึงขีดสุดได้และสำหรับกลุ่มเพื่อน พบว่า เพื่อนมีความสำคัญต่อนักเรียนมาก จากการสังเกต พฤติกรรมของนักเรียนพบว่า นักเรียนส่วนมากเลือกคบกลุ่มเพื่อนที่มีลักษณะนิสัยและความสนใจที่คล้ายคลึงกัน นักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใกล้เคียงกันมักจะอยู่ในกลุ่มเพื่อนเดียวกัน ดังนั้นข้อมูลจากการสำรวจจะเห็นได้ว่าในคำตอบที่ นักเรียนทั้งสองกลุ่มแสดงความคิดเห็นนั้นเป็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ เพื่อนมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างมากและเพื่อน มีส่วนช่วยในการเรียนของนักเรียน เพราะทำให้นักเรียนสามารถเรียนอย่างมีความสุข เมื่อมีปัญหาก็สามารถปรึกษาเพื่อน และกลุ่มเพื่อนยังเป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนขยัน ตั้งใจเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียน กับเพื่อน เป็นปัจจัยทางอ้อมที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (อัจฉรา บุญสุข, 2553, น.93)

ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงสรุปได้ว่าปัจจัยที่ทำให้ให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่อยู่ในระดับท้ายและนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่อยู่ในระดับต้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ ปัจจัยทางด้านผู้เรียน ปัจจัย ทางด้านครอบครัว ส่วนปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

เครื่องมือสำหรับการวิจัยมีข้อจำกัดของแบบสอบถาม เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามนั้นเป็น แบบสอบถามในลักษณะให้นักเรียนรายงานตนเอง (Self-report) ดังนั้นควรเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากครูผู้สอน ครูประจำชั้น หรือผู้ปกครองนักเรียนในเรื่องของปัจจัยด้านครอบครัวและด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนเพื่อจะได้ข้อมูลเพิ่มเติมและ เป็นการยืนยันความสอดคล้องของข้อมูลที่ตรงกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยทางด้านครอบครัวเพิ่มเติม เนื่องจากผลการวิจัยพบว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกัน เพื่อหาสาเหตุของความต่างกันในลักษณะเฉพาะ สามารถทำให้ครูและผู้ปกครองเข้าใจนักเรียนและมีวิธีการอบรมเลี้ยงดู นักเรียนให้เหมาะสมกับวัย

2. ควรทำการศึกษาแก่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับล่างเพิ่มเติมเกี่ยวกับทัศนคติและความต้องการในเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อนำผลวิจัยมาวิเคราะห์และช่วยเหลือ พัฒนานักเรียนได้อย่างเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- นคร เหมนาค. (2556). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี.” **วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม**. 9 (1): 31-43.
- บุศรินทร์ มังกรแก้ว. (2553). **ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนมาลาสวรรค์พิทยา อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประณต คำฉิม. (2557). “ปัจจัยด้านพฤติกรรมการณ์เรียนและการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.” **วารสารพฤติกรรมศาสตร์**. 12 (1): 61-62.
- ปริญญ์ บุญคง. (2546). **การศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต การวิจัยและสถิติทางการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปัญญา กันเกตุ. (2558). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยองเขต 2.” **วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม**. 11 (1): 220-230.
- พวงผกา คันธรัตน์. (2558). **ปัจจัยภายในโรงเรียนที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเสริมงามวิทยาคม อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง**. การค้นคว้าอิสระศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เพ็ญพร ปุกहुต. (2558). “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีกรณีศึกษา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.” **วารสารนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 5 (3): 53-68.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2545). **การกวดวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร: องค์การค้ำของครูสภา
- เยาวลักษณ์ ศรีสุนนท์. (2552). “ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1.” **วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. 15: 207-213.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิศรีสุภังค์.
- ศศิธร ทิมโพธิ์กลาง. (2558). “ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ.” **วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี**. 4 (1): 50-60.

สรายุทธ เพ็ชรซีก. (2553). ปัจจัยทางครอบครัวที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ตอนต้น: ศึกษากรณีโรงเรียนมีนประสาธวิทยา เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สุจิตรา เถาว์โท. (2555). องค์ประกอบที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29: การวิเคราะห์พหุระดับ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

สุพัตรา ผลรัตน์ไพบูลย์. (2550). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียน

สุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี.”วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. 8 (3): 112–120.

สุรวิทย์ พลมณี. (2558). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ.”

วารสารบริหารการศึกษา มศว. 12 (23): 60–70.

อัจฉรา บุญสุข. (2553). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

Yamane, T. (1967). *Statistics, An introductory analysis*. 2nd Edition. New York: Harper and Row.